

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

35. Auarus & tenax: Expressus ex Theophrasto, Plauto, & cæteris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

suspiciatus fuerit offensum, non est exorabilis. Si aquam calidam tardius attulerit puer Alexandrinus, iubetur continuo trecentis affligi verberibus. Si crystallum fregit, ad murenas exclamat. Homines per diem quingentos occidere, idem est apud Busridem, ac tesseri ludere. Deinde ille ebrius, non tam vino, quam cruore miserorum, exclamat, *Aut Casarem oportet esse, aut fatuum.* Parum est, sauire in homines, ni compedes oceano iniiciat; iacula immittat in solem; fluuijs plagas inurat; Ionis quotquot sint simulachra, eadem capite truncari, & suam ceruicem imponi mander. Quoties cum ipso Ioue iurgatur, quoties illi luccenat; quoties exilia, & vltimos Gedrosiorum tractus minatur: nisi pluat, aut tonet, aut serenum faciat, quando ipse voluerit? Quid quod nuptiarum pompam adornat, & Mineruam, aut Lunam de caelo lapsam iri, in suos amplexus auemat? stultus, qui non videat, se eandem in capite gerere. Quid quod ipse deses, & imbellis, & effœminatus, cum conchis, & margaritis bellum gerit, dein spolia vocat Capitolio, Palatioque debita, & apparatusissimos triumphos instruit, quasi Phraatem, aut Aruiragum ad genua supplices admiserit?

Ad summum, cum se omnium hominum, qui sunt, fuerunt, aut futuri sunt, sapientissimum dicitur, vnum fermè versiculum tenet, quem sapientissime habet in ore.

Sic volo, sic iubet, sit pro ratione voluntas.

Aur si quos alios nouit, Megabyssa sunt ex tragœdijs ducta, quibus vehementer delectatur, vt, Calcare cœlum restat, &c.

AVARVS DIVES.

Ex D. Cypriano, epist. 2.
lib. 1.

Descriptio XXXIV.

SED & quos diuites opinaris, continuantes saltibus saltus, & de confinio pauperibus exclusis, infinita, ac sine terminis rura latius porrigentes, quibus argenti & auri maximum pondus, & pecuniarum ingentium vel extructi aggeres, vel defossæ strues; hos etiam inter diuitias suas trepidos, cogitationis incertæ sollicitudo discruciat, ne præ-

do vaster, ne percussor infestet, ne inimica cuiusque locupletioris inuidia, calumniæ litibus inquietet. Non cibus securo, somnuse contingit; suspirat ille in conuiuio, bibat licet gemma; & cum epulis marcidum corpus thorius mollior alto siuu condiderit, vigilat in pluma, nec intelligit miser, speciosa sibi esse supplicia, auro se teneri alligatum, possideri magis, quàm possidere diuitias, atque opes. O detestabilis cœcitas mentium, & cupiditatis insanæ profunda caligo, cum exonerare se possit, & leuare ponderibus, pergit magis fortunis augmentibus incubare, pergit pœnalibus cumulis pertinaciter adherere: nulla in clientes inde largitio est, cum indigentibus nulla partitio, & pecuniam suam dicunt, quam velut alienam domi clausam sollicito labore custodiunt; ex qua, non amicis, non liberis quicquam, non sibi denique impertiunt. Possident ad hoc tantum, ne possidere liceat alteri. O nominum quanta diuersitas: bona appellant, ex quibus nullis illis, nisi ad res malas usus est.

AVARVS, ET TENAX.

Expressus ex Theophrasto, Plauto,
& cæteris.

Descriptio XXXV.

SORDIDUM hominem, vel potius portentum hominis, si iubet, intueri; vt vestes habet strictas, easque aruitas, & tot interpolatas vericoloris us panniculis, quot sunt in cribro foramina. Cerne, vt loculos habet situ obsitos, clauces ferrugine illitas, oppletas araneis ades, vt ipse capite est, vsque ad cutem raso, ne sapius tonsoris opera indigeat: vt domi nudis pedibus obambulat, ne quid interim calceos dederat; citius ex pumice aquam, quàm ex eo elicueris beneficium. Agrum quotidie inspicit, an limites eodem loco maneant immoti, ficum de suo hortu neminem gustare sinit, acinnum per suum fundum transire, aut vllum cadium pomum tollere; ignem in ardibus extingui iubet, ne quis corroget testula: & si quis fortè vicinorum (vt sæpè fit) cultrum, securum, pistillum, mortarium, aut aliquid simile vtendum rogitet, fures venisse dicit, at-

que abstulisse. Porro autem, debitum si quis die præstituta non soluerit, ut est importunus exactor, poenam pro mora, atque adeo usuræ usuram solet exigere. Quid, quod seruos alit siliquis, & si quis eorum parnam, aut ollam fregerit, de eius demerso tantum detrahi iubet, quanti erat, quod fractum est. Quid, quod vxor, si tricalchum amiserit, donum evertit, omnem suppellectilem, lectos etiam, atque capias loco mouet, & ancillis equulecum. ni inueniant, minatur? Jam domi, cum bruma est, riger frigore, & ne can delam accendat, folem circumfert, cuius oculis, tanquam facibus illustratur: at cum populares conuiuio est excepturus, nec aliter fieri potest, diu ante perentat macellum, pisces, aguinam, vitulinam, cetum, porcinam, cara inuenit omnia. Tum vacuus rediens, secum inter eundem muffit, festo die, si quid prodegero, profesto egerere licebit, satius est nihil emere: re demum cum vxore diu deliberata, decennem gallum gallinacum ingulat ad geniale conuiuium; & pueris vncinatos pedes, cristamque de capite refectam largiens, capite hoc, inquit, & gemium curate, quando semel prodigere oportet: mox conuocatis conuiuis, atque ijs epulantibus, tetricum quidpiam renidet, summis labris ridens, ac interim, quot quisque calices educit, in conuiuio numerat, penè ad singulos ingemiscens.

ELEGANS, ET
BLANDVS.

Expressus ex Theophrasto, Iuuenale, & cæteris.

Descriptio XXXVI.

Intuemini, si placet, hominem, ut ab imis vnguiculis, ad verticem vsque totus est pulchellus, quæ frontis exporrectæ serenitas: quæ suauitas oculorum, quæ venustas oris: quæ renidentis ad singula vultus amœnitas? quot in facie veneres? quot volitant cupidines? quot roseis labellis insident frenula? cernite, ut dentes habet nitidos, Indico ebore, vel prima niue candidiores: ut longos, ac graciles digitos magnæ, lucentesque gemmæ iaccendant, quarum pondera æliuo tem-

pore ferre vix potest, sed identidem annulos ventilat, nequid sub tantillo onere sudoris manus contrahant.

Quid quod comam habet scitissimè à confore magistro rotundatam, madentes cincinorum simbras, molles, cerussasque buccas, vestes sericas, subsericas, holosericas, quarum quotidie mutat colores, siue ostentationis causa facit, siue hominis delicias etiam, quod ait ille, *pannus bene vestitus vrit*: quacumque pergit, hic pullulare rosas, fluere balsama, nati sepliam dices: tam bene olet vnguenta, ut malè quid olere suspicer: atque cum talis ipse sit, quid mirum, si ut pauo conchatis caudæ voluminibus, & verficolorum plumarum amicta superbieas, se frequenter intuetur, ceruicem rotat, gradum frangit, & sic in vicis ambulat, ut personatus rex in tragœdia, spectans frequenter an ipse spectetur. Si quando venit in forum, eam partem maximè frequentat, in qua sunt argentariorum mensa, ut se multitudini, quasi venustissimam imaginem à pictore nuper expressam, spectandum præbeat, per ea se loca ventilat, in quibus frequentes epheborum, & virginum chori, à quibus maximè vult videri, & laudari: in theatro autem, & spectaculis iuxta ipsos Prætores sedet, quò facilius omnium oculos in se conuertat. Domus illi est elegans, & amœna, artium picturis refertum, horti voluptuarij, cœnationes laqueatæ, in quibus aurei lacunaris fulgori pamentorum respondet nitor: lauta, & munda supellex, splendida toreumata, tapetes aurei, mirabilium rerum sigillis intexti, libros, quos ipse nunquam legit, lucentes auro Syrtibi vestiunt, cauda vulpina tergit puer quotidie, ne minimus puluisculus adhærescat, ad summum passim in eius ædibus videas cantillantes auiculas, garrientes picas, loquentes psittacos, ludentes simias, & si lubeat intèrius cimelium penetrare, ostentabit mathematicum choragium, speciosarum ferarum exuuias, peregrinarum ossa belluarum, Canadenses arcus, sagittas Indicas, verficolores lapillos, marinas conchas, mannos textiles, mera puerorum crepundia: in congressu torus est melleus, salutat blandè, comiter amplectitur; prehendit manus, tractat auriculas, mulcet capillos, suum filiolum, suum mel, suum coreulum identidem appellans. Ad cœnam inuitatus hospitem rogat, ut filios euocet, quibus ingredientibus, negat ficum ficui tam esse similem, quam illi